

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 13/2024
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΣΤ΄ Τμήμα
Συνεδρίαση της 24^{ης} Ιανουαρίου 2024**

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Χαράλαμπος Μππρισκόλας, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Βασιλική Τύρου, Βασίλειος Κορκίζογλου, Νικόλαος Καραγιώργης, Αικατερίνη Γαλάνη, Αναστασία Ζαφειριάδου, Θεόδωρος Ράπτης, Αντώνιος Παπαγεωργίου, Μαρία Δεληγιάννη, Μαρία Μπασδέκη, Παναγιώτα Παρασκευοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Ευδοκία Σαφαρή, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το έγγραφο με αρ. πρωτ. 486576/16-10-2023 του e-ΕΦΚΑ, Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης, Τεχνικών Υπηρεσιών και Στέγασης / Διεύθυνσης Αξιοποίησης Ακίνητης Περιουσίας / Τμήματος Αξιοποίησης Ακίνητης Περιουσίας, που υπογράφεται από τον Διοικητή του e-ΕΦΚΑ, όπως αυτό συμπληρώθηκε με το υπ' αρ. πρωτ. 625610/16-11-2023 έγγραφο της ίδιας υπηρεσίας.

Περίληψη ερωτήματος:

Ερωτάται: α) εάν έχει συναφθεί, δυνάμει του άρθρου 21 παρ. 6 του ν. 4238/2014, άτυπη σύμβαση χρησιδανείου (ΑΚ 810) μεταξύ του e-ΕΦΚΑ και της 2^{ης} Δ.Υ.ΠΕ. Πειραιώς και Αιγαίου για ακίνητο ιδιοκτησίας του e-ΕΦΚΑ στην Ερμούπολη της Σύρου, β) στην περίπτωση που υφίσταται σύμβαση χρησιδανείου, εάν δύναται αυτή να καταγγελθεί από τον e- ΕΦΚΑ λόγω χρήσης του ακινήτου από τις δικές

του Υπηρεσίες και επικουρικά λόγω ανακατασκευής του κτηρίου, γ) εάν η καταγγελία πρέπει να περιβληθεί τον έγγραφο τύπο και δ) εάν υποχρεούται ο e-ΕΦΚΑ να προβλέψει χώρους για τη στέγαση του Κέντρου Υγείας Σύρου κατά την ανακαίνιση του κτηρίου.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΣΤ΄ Τμήμα) γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ιστορικό

Από το έγγραφο του ερωτήματος, το υπ' αρ. πρωτ. 625610/16-11-2023 συμπληρωματικό αυτού, καθώς και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

1. Ο e- ΕΦΚΑ είναι κύριος ενός ακινήτου επί της οδού Νικηφόρου Μανδηλαρά 1 στην Ερμούπολη της Σύρου, επιφάνειας 1.603,38 τ.μ. (ανωδομή 790,87 τ.μ. και υπόγειο 812,51 τ.μ.), στο οποίο συστεγάζονταν, μέχρι πρότινος, η Τοπική Διεύθυνση Α΄ Κυκλάδων του e-ΕΦΚΑ (με ποσοστό χρήσης 36%) και το Κέντρο Υγείας (πρώην ΠΕΔΥ) Ερμούπολης (με ποσοστό χρήσης 64%), με δωρεάν παραχώρηση χρήσης. Για την παραχώρηση αυτή δεν έχει συναφθεί καμία έγγραφη συμφωνία μεταξύ του e-ΕΦΚΑ και της 2^{ης} Υ.ΠΕ. Πειραιώς και Αιγαίου.
2. Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του e- ΕΦΚΑ με το υπ' αρ. πρωτ. 357954/1-8-2022 έγγραφό της ενημέρωσε, μεταξύ άλλων, τη Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης, Τεχνικών Υπηρεσιών και Στέγασης του ως άνω Φορέα, ότι το εν λόγω ακίνητο δεν είναι ασφαλές, λόγω της εξαιρετικά χαμηλής ποιότητας του σκυροδέματος και ότι θα πρέπει άμεσα να μεταφερθούν οι υπηρεσίες που συστεγάζονται σε αυτό.
3. Κατόπιν του ανωτέρω εγγράφου, πραγματοποιήθηκε μεταφορά των Γραφείων της Τοπικής Διεύθυνσης Α΄ Κυκλάδων του e- ΕΦΚΑ σε μισθωμένο ακίνητο, ενώ το Κέντρο Υγείας Ερμούπολης μεταφέρθηκε και στεγάζεται σε χώρους του Νοσοκομείου Σύρου και το αρχείο της Τοπικής Διεύθυνσης Α΄ Κυκλάδων του e-ΕΦΚΑ παραμένει στο ιδιόκτητο ακίνητο και επίκειται διαγωνισμός μίσθωσης ακινήτου για τη στέγασή του. Μετά από αλληλογραφία με την ερωτώσα Υπηρεσία, προέκυψε ότι η 2^η Υ.ΠΕ. με την υπ' αρ. πρωτ. 36433/20-06-2023 διακήρυξη μίσθωσης ακινήτου, προκήρυξε δημόσιο μειοδοτικό διαγωνισμό για τη μίσθωση ακινήτου επιφάνειας 200 τ.μ. για τη στέγαση του Κέντρου Υγείας και της ΤΟ.Μ.Υ.

Ερμούπολης, διάρκειας πέντε ετών με δυνατότητα παράτασης μέχρι τη συμπλήρωση δωδεκαετίας. Με την υπ' αρ. 3498/18-01-2024 απόφαση του Διοικητή της 2^{ης} Υ.ΠΕ. συγκροτήθηκε επιτροπή παραλαβής του ακινήτου εντός του εμπορικού κέντρου επί της οδού Ηρώων Πολυτεχνείου 32, συνολικής επιφάνειας 218,64 τ.μ.

4. Το Τμήμα Μελετών της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών του e- ΕΦΚΑ ενημέρωσε τη Δ/ση Στέγασης για την υπογραφή της σύμβασης με την ανάδοχο εταιρεία για την ανακαίνιση του κτηρίου και ζήτησε κτιριολογική μελέτη, ώστε να γίνει χωροθέτηση του κτηρίου βάσει αυτής. Επίσης ζήτησε να διευκρινιστεί εάν ο χώρος που καταλάμβαναν τα ιατρεία στο κτήριο θα πρέπει να επανασχεδιασθεί σαν ιατρεία ή σαν χώρος γραφείων του ΕΦΚΑ. Από τη σύνταξη της κτιριολογικής μελέτης σύμφωνα με την με αρ. 531/42/18-11-2021 απόφαση του Δ.Σ. του e-ΕΦΚΑ, με την οποία εγκρίθηκε το μοντέλο της Πρότυπης Τοπικής Διεύθυνσης και οριστικοποιήθηκαν οι επιφάνειες προς μίσθωση, καθώς και ο σχεδιασμός του μοντέλου προσδιορισμού της επιφάνειας των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), προέκυψε ότι για τη στέγαση της Τοπικής Διεύθυνσης Α΄ Κυκλάδων απαιτούνται 1.442 τ.μ., εκ των οποίων 792 τ.μ. για χώρους κύριας χρήσης (συμπεριλαμβανόμενης της επιφάνειας για τα ΚΕ.Π.Α.) και 650 τ.μ. για χώρους αρχείων. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι οι χώροι ανωδομής 790,87 τ.μ. του ιδιόκτητου κτηρίου επαρκούν μόνο για τη στέγαση της Τοπικής Διεύθυνσης Α΄ Κυκλάδων του e-ΕΦΚΑ.

5. Η υπηρεσία, λαμβάνοντας υπόψη τα προεκτεθέντα, υπέβαλε το αναφερόμενο στην «Περίληψη Ερωτήματος» της παρούσας, ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο

6. Με το **άρθρο 1 του ν. 3329/2005** (Α΄ 81), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο εικοστό έβδομο του ν. 4771/2021 (Α΄ 16), η Επικράτεια διαιρέθηκε σε επτά (7) Υγειονομικές Περιφέρειες μεταξύ των οποίων και η 2^η Υγειονομική Περιφέρεια Πειραιώς και Αιγαίου (**παράγραφος 1**). Στην έδρα κάθε Υγειονομικής Περιφέρειας προβλέφθηκε η σύσταση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Διοίκηση Υγειονομικής Περιφέρειας Δ.Υ.ΠΕ.», που συμπληρώνεται από το όνομα της οικείας Περιφέρειας. Η κάθε Δ.Υ.ΠΕ. έχει δικό της προϋπολογισμό, πρωτόκολλο, αρχείο, σφραγίδα και Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.). Έδρα έχει την πόλη όπου εδρεύει η Περιφέρεια και εποπτεύεται και ελέγχεται από τον Υπουργό Υγείας (**παράγραφος 2**). Όλες οι δημόσιες μονάδες παροχής υπηρεσιών

πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (Π.Φ.Υ.), κατά την έννοια του ν.4486/2017 και της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4238/2014 που βρίσκονται και λειτουργούν στη χωρική αρμοδιότητα κάθε Δ.Υ.ΠΕ., αποτελούν αποκεντρωμένες μονάδες αυτής (παράγραφος 6).

Στο ν. 4486/2017 (Α' 115) ορίζεται ότι τα Κέντρα Υγείας είναι αποκεντρωμένες οργανικές μονάδες των Δ.Υ.ΠΕ. (άρθρο 4), ενώ και οι Τοπικές Μονάδες Υγείας (Το.Μ.Υ.) συστήνονται ως αποκεντρωμένες μονάδες των Κέντρων Υγείας (άρθρο 5).

7. Ο ν. 3918/2011 «Διαρθρωτικές αλλαγές στο σύστημα υγείας και άλλες διατάξεις» (Α'31) ορίζει στο άρθρο 17 αυτού, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 72 του ν. 3984/2011, ότι «1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (εφεξής Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή Οργανισμός), το οποίο αποτελεί Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, 2. Στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μεταφέρονται και εντάσσονται ως υπηρεσίες, αρμοδιότητες και προσωπικό ο Κλάδος Υγείας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) με τις μονάδες υγείας του, το κέντρο διάγνωσης ιατρικής της εργασίας του ΙΚΑ με το σύνολο του εξοπλισμού του, οι Κλάδοι Υγείας του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ) και του Οργανισμού Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), ο Οργανισμός Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (ΟΠΑΔ), όπως διαμορφώθηκε με τις διατάξεις του ν. 3655/2008 (Α'58), ως προς τις παροχές σε είδος».

Με το άρθρο 23 του ίδιου νόμου ορίστηκε ότι: «1. Οι υπηρεσίες του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. διακρίνονται σε Κεντρική και Περιφερειακές. Α. Β. α. Τις Περιφερειακές Υπηρεσίες του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. αποτελούν οι υφιστάμενες μονάδες των περιφερειακών υπηρεσιών υγείας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, οι υγειονομικές υπηρεσίες αυτού που δεν αποτελούν οργανικές μονάδες και λειτουργούν μέχρι την εφαρμογή του παρόντος ενταγμένες στις υπηρεσίες ασφάλισης, οι υπηρεσίες ΙΚΑ - ΕΤΑΜ που ασκούν αρμοδιότητες σχετικές με παροχές ασθένειας σε είδος και λειτουργούν σε υπηρεσίες ασφάλισης, καθώς και οι περιφερειακές υπηρεσίες των λοιπών εντασσόμενων φορέων και κλάδων υγείας που ασκούν αρμοδιότητες σχετικές με παροχές ασθένειας σε είδος. β...».

Στη διάταξη του άρθρου **28 παρ. 1 εδάφιο γ'** του ίδιου νόμου, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 72 παρ. 22 του ν. 3984/2011 (Α' 150), ορίζονται τα εξής: «...γ) Τα ακίνητα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, στα οποία στεγάζονται ή συστεγάζονται Υγειονομικές Υπηρεσίες, Μονάδες Υγείας, το Κέντρο Διάγνωσης Ιατρικής της Εργασίας και τυχόν λοιπές υπηρεσίες υγείας του Ιδρύματος, καθώς και ο μηχανολογικός, μηχανογραφικός και λοιπός εξοπλισμός, ο οποίος χρησιμοποιείται για την οργάνωση και παροχή των υπηρεσιών υγείας, από την έναρξη λειτουργίας του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), παραχωρούνται προς χρήση άνευ ανταλλάγματος στον Οργανισμό, ο οποίος αναλαμβάνει την υποχρέωση της πληρωμής των αναλογούντων φόρων, τελών, λογαριασμών κοινής ωφέλειας, εξόδων συντήρησης, καθώς και των αναλογούντων εξόδων για τυχόν απαιτούμενη λειτουργική αναβάθμιση».

8. Περαιτέρω, στο ν. **4238/2014** (Α' 38) «Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.), αλλαγή σκοπού Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και λοιπές διατάξεις», ο οποίος άρχισε να ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 56 του νόμου αυτού, από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (17.2.2014), ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 2

«2. Τα Κέντρα Υγείας της Χώρας με τις αποκεντρωμένες μονάδες τους (Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία, Περιφερειακά Ιατρεία, Ειδικά Περιφερειακά Ιατρεία) μεταφέρονται και εντάσσονται στην οργανωτική δομή των οικείων Δ.Υ.ΠΕ. και αποτελούν εφεξής αποκεντρωμένες οργανικές μονάδες τους..... 3. Οι Μονάδες παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ. του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) μεταφέρονται και εντάσσονται στην οργανωτική δομή των Δ.Υ.ΠΕ. ως αποκεντρωμένες μονάδες τους, εξαιρουμένων των Φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., τα οποία παραμένουν και λειτουργούν στον Οργανισμό».

Άρθρο 21 παρ. 6

«6. Τα ακίνητα του Ι.Κ.Α.-ΕΤΑ.Μ., στα οποία στεγάζονται ή συστεγάζονται Υγειονομικές Υπηρεσίες, Μονάδες Υγείας, το Κέντρο Διάγνωσης Ιατρικής της Εργασίας και λοιπές υπηρεσίες υγείας του Ιδρύματος, καθώς και ο μηχανολογικός, μηχανογραφικός και λοιπός εξοπλισμός, ο οποίος χρησιμοποιείται για την οργάνωση και παροχή των υπηρεσιών υγείας, από την ολοκλήρωση της ένταξης των μονάδων, παραχωρούνται προς χρήση άνευ ανταλλάγματος στις οικείες Δ.Υ.ΠΕ, στις οποίες κατανέμονται οι μονάδες υγείας και το Κέντρο Διάγνωσης Ιατρικής της Εργασίας, οι οποίες αναλαμβάνουν κατά αναλογία της χρήσης, την

υποχρέωση της πληρωμής των αναλογούντων φόρων, τελών, λογαριασμών κοινής ωφέλειας, εξόδων συντήρησης, καθώς και των αναλογούντων εξόδων για τυχόν απαιτούμενη λειτουργική αναβάθμιση».

Άρθρο 21 παρ. 10

«Στις Δ.Υ.ΠΕ., περιέρχεται αυτοδικαίως, κατά κυριότητα, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου, το σύνολο της κινητής και ακίνητης περιουσίας που νέμονται και κατέχουν τα Κέντρα Υγείας και οι αποκεντρωμένες μονάδες τους».

9. Στο ν. 4387/2016 (Α' 85) «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας ...» και συγκεκριμένα στις διατάξεις των άρθρων 51 παρ. 1 και 51 Α παρ. 1, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 1 ν. 4670/2020, (Α' 43), 53 παρ.1 και 70 παρ. 1 και 10, καθώς και 60 παρ. 1 ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 51 – Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης

«**1.** Συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης», αποκαλούμενο στο εξής «Ε.Φ.Κ.Α.», το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και έχει την έδρα του στην Αθήνα. Από 1.1.2017, οπότε και αρχίζει η λειτουργία του ως φορέα κύριας κοινωνικής ασφάλισης, εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς κύριας κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τα άρθρα 53 επ. και ο Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιονεί καθολικός διάδοχος αυτών....».

Άρθρο 51Α

«**1.** Το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)» μετονομάζεται από την 1.3.2020 σε «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης», αποκαλούμενος στο εξής «ε - Ε.Φ.Κ.Α.».».

Άρθρο 53

«**1.** Ο Ε.Φ.Κ.Α. αποτελείται από έναν (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο εντάσσονται, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 51 του παρόντος, οι παρακάτω φορείς, με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους, πλην των αναφερόμενων στο Κεφάλαιο ΣΤ', ως εξής:

Α. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α. –Ε.Τ.Α.Μ.)....».

Άρθρο 60 -Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

«1.:Το Δ.Σ του ΕΦΚΑ έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες α.....δ. Διαχειρίζεται την περιουσία του ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις».

Άρθρο 70 - Περιουσία, λογιστική και οικονομική λειτουργία

«1. Το σύνολο του ενεργητικού και του παθητικού που προέρχεται από τους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, οι πόροι που προβλέπονται υπέρ αυτών από τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και η κινητή και ακίνητη περιουσία τους, περιέρχονται αυτοδίκαια στον Ε.Φ.Κ.Α. ως καθολικό διάδοχό τους. Ο Ε.Φ.Κ.Α. υπεισέρχεται στα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

Για τη μεταβίβαση της κυριότητας των ακινήτων των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών στον Ε.Φ.Κ.Α. εκδίδονται διαπιστωτικές πράξεις από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, οι οποίες μεταγράφονται ατελώς στα βιβλία μεταγραφών των οικείων υποθηκοφυλακείων ή κτηματολογικών γραφείων. Η μεταβίβαση της εν γένει περιουσίας γίνεται χωρίς την καταβολή φόρου, τέλους ή δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου, οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων. Ειδικότερα, η μεταβίβαση της κινητής περιουσίας γίνεται χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου....2...8. Οι συμβάσεις τρίτων με τους εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς εξακολουθούν να ισχύουν έναντι του Ε.Φ.Κ.Α.».

Με την υπ' αρ. Φ.ΕΦΚΑ/οικ.22424/861/2017 Απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 1720/18-05-2017) («Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)»), με την οποία τροποποιήθηκε η υπουργική απόφαση Φ.ΕΦΚΑ/οικ.59522/2205/29-12-2016 (Β' 4486), ορίστηκε ότι:

Άρθρο 1 – Πεδίο Εφαρμογής – Γενικές Διατάξεις

1. Η οικονομική και λογιστική λειτουργία του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης που λειτουργεί με τη μορφή Ν.Π.Δ.Δ., αναφερόμενου στο εξής με τον όρο «Ε.Φ.Κ.Α.» ή «Φορέας» διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4270/2014 κατά το μέρος που αφορά τους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης, του ν. 4446/2016, του π.δ. 80/2016 και του παρόντος κανονισμού.

2. Η εποπτεία και ο έλεγχος του Φορέα ασκείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

3.Ο Ε.Φ.Κ.Α. συγκροτείται από έναν Κλάδο Κύριας Ασφάλισης και Λοιπών Παροχών. Στον Ε.Φ.Κ.Α. εντάσσεται με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ).

4. Η ακίνητη περιουσία του Ταμείου ανήκει στον κλάδο Κύριας Ασφάλισης και Λοιπών Παροχών».

10. Στο άρθρο 287 του Αστικού Κώδικα ορίζεται ότι: « Ενοχή είναι η σχέση, με την οποία ένα πρόσωπο έχει υποχρέωση προς ένα άλλο σε παροχή. Η παροχή μπορεί να συνίσταται και σε παράλειψη», ενώ στο άρθρο 361 του ίδιου Κώδικα ορίζεται ότι: «Για τη σύσταση ή αλλοίωση ενοχής με δικαιοπραξία απαιτείται σύμβαση, εφόσον ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά».

Στα άρθρα 810 επ. του Αστικού Κώδικα ρυθμίζεται η έννομη σχέση του χρησιδανείου και ειδικότερα προβλέπεται ότι:

Άρθρο 810 - Έννοια

«Με τη σύμβαση του χρησιδανείου ο ένας από τους συμβαλλομένους (χρήστης) παραχωρεί στον άλλο τη χρήση πράγματος χωρίς αντάλλαγμα και αυτός (χρησάμενος) έχει υποχρέωση να αποδώσει το πράγμα μετά τη λήξη της σύμβασης».

Άρθρο 816 – Λήξη

«Το χρησιδάνειο, αν δεν ορίστηκε η διάρκεια της σύμβασης, λήγει μόλις ο χρησάμενος κάνει χρήση του πράγματος, ή περάσει ο χρόνος κατά τον οποίο μπορούσε να κάνει χρήση».

Άρθρο 817

«Ο χρήστης έχει δικαίωμα να απαιτήσει το πράγμα και πριν από τη λήξη της σύμβασης, αν ο χρησάμενος το χρησιμοποιεί αντίθετα προς τους όρους της σύμβασης, ή αν το χειροτερεύει, ή αν το παραχώρησε χωρίς δικαίωμα σε τρίτον, ή αν ο ίδιος ο χρήστης χρειάστηκε επειγόντως το πράγμα και δεν μπορούσε να προβλέψει αυτή την ανάγκη».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη των μελών του Τμήματος από την ερωτώσα Υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

11. Με τις διατάξεις του άρθρου 21 παρ. 6 του ν. 4238/2014 ορίστηκε ότι τα ακίνητα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, στα οποία στεγάζονται ή συστεγάζονται Υγειονομικές Υπηρεσίες, Μονάδες Υγείας, το Κέντρο Διάγνωσης Ιατρικής της Εργασίας και λοιπές υπηρεσίες υγείας του Ιδρύματος, από την ολοκλήρωση της ένταξης των μονάδων, παραχωρούνται προς χρήση άνευ ανταλλάγματος στις οικείες Διοικήσεις Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.ΠΕ.), στις οποίες κατανέμονται οι μονάδες υγείας και το Κέντρο Διάγνωσης Ιατρικής της Εργασίας, οι οποίες αναλαμβάνουν κατά αναλογία της χρήσης, την υποχρέωση της πληρωμής των αναλογούντων φόρων, τελών, λογαριασμών κοινής ωφέλειας, εξόδων συντήρησης, καθώς και των αναλογούντων εξόδων για τυχόν απαιτούμενη λειτουργική αναβάθμιση.

12. Από την ερμηνεία των διατάξεων των άρθρων 287 και 361 του ΑΚ προκύπτει ότι σύμβαση είναι η πολυμερής δικαιοπραξία, στην οποία δύο ή περισσότερες αντιτιθέμενες δηλώσεις βουλήσεως, κατευθύνονται στην παραγωγή του ίδιου ηθελημένου εννόμου αποτελέσματος. Ενοχή είναι η έννομη σχέση στην οποία ένα πρόσωπο έχει απέναντι σε κάποιο άλλο την υποχρέωση για πράξη ή παράλειψη. Το πρόσωπο που έχει υποχρέωση στην πράξη ή παράλειψη ονομάζεται οφειλέτης, ενώ το πρόσωπο που έχει δικαίωμα να ζητήσει από τον οφειλέτη την παροχή ή παράλειψη ονομάζεται δανειστής.

Με την διάταξη του άρθρου 361 ΑΚ που ορίζει, ότι για τη σύσταση ή αλλοίωση ενοχής με δικαιοπραξία απαιτείται σύμβαση, εφόσον ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, καθιερώνεται στο ενοχικό δίκαιο ο κανόνας ότι η ιδιωτική αυτονομία μπορεί να παράγει ενοχικά δικαιώματα και υποχρεώσεις κατ' αρχήν μόνο μέσω σύμβασης.

Σύμφωνα με το άρθρο 192 του Α.Κ., η σύμβαση συντελείται μόλις περιέλθει σ' αυτόν που πρότείνει η δήλωση αποδοχής της πρότασής του.

Από τις διατάξεις αυτές, σε συνδυασμό με εκείνες των άρθρων 361, 185, 191 και 193 του ίδιου Κώδικα, συνάγεται ότι η σύμβαση καταρτίζεται με πρόταση και αποδοχή αυτής. Η πρόταση πρέπει να είναι πλήρης, να περιέχει δηλαδή όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για τη σκοπούμενη σύμβαση, προπαντός μεν τα ουσιώδη, από δε τα επουσιώδη εκείνα τα οποία ο προτείνων νομίζει ότι πρέπει να εξαρθούν ιδιαίτερα.

Αντίστοιχα, η αποδοχή της πρότασης για τη σύναψη σύμβασης, πρέπει να είναι σύμφωνη με το περιεχόμενο της πρότασης χωρίς επιφύλαξη ή τροποποίηση, να

ακολουθεί την πρόταση και να περιέλθει σ' αυτόν που πρότείνει, με αφετηρία το χρόνο της πρότασης, μέσα στην προθεσμία που τάχθηκε με αυτή ή συγχρόνως με άλλο τρόπο γραπτός ή προφορικός ή, αν δεν τάχθηκε προθεσμία, έως τη στιγμή που, κατά τις περιστάσεις κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης, απαιτείται και συνακόλουθα υποχρεούται να αναμένει αυτός που πρότείνει. Η σιωπή εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται η πρόταση δεν αποτελεί αποδοχή ούτε αποποίηση.

13. Εξάλλου από τις διατάξεις των άρθρων 810 επ. ΑΚ προκύπτει ότι το χρησιδάνειο είναι σύμβαση: α) ενοχική, β) υποσχετική από την πλευρά του χρησάμενου και διαθετική από την πλευρά του χρήστη, γ) διαρκής, δ) ατελώς αμφοτεροβαρής, λόγω του ότι οι υποχρεώσεις των μερών δεν τελούν σε σχέση παροχής και αντιπαροχής, ε) άτυπη, ακόμη και όταν το αντικείμενό του είναι η παραχώρηση της χρήσης ακινήτου (ΑΠ 449/2014, 2073/2007, 1357/2005, 170/2003) και στ) χαριστική (άνευ ανταλλάγματος συναπτόμενη) (Απόστολου Γεωργιάδη «Εγχειρίδιο ειδικού ενοχικού δικαίου» έκδοση 2014, σελ. 324).

Χαρακτηριστικό του χρησιδανείου είναι η χωρίς αντάλλαγμα παροχή. Η παροχή της χρήσης πράγματος με αντάλλαγμα, αν δεν είναι μίσθωση, είναι δυνατόν να είναι ανώνυμο συνάλλαγμα, όχι όμως χρησιδάνειο (ΑΠ 362/1965 ΝοΒ 14, 120). Αν ο χρήστης εξαρτά συμφέρον από τη σύμβαση, που κρινόμενο κατά περίπτωση μπορεί να την αποχαρακτηρίσει σαν χαριστική, αποκλείεται η επ' αυτής εφαρμογή των περί χρησιδανείου διατάξεων.

Το χρησιδάνειο καταρτίζεται με σύμβαση μεταξύ του χρήστη και του χρησάμενου, η οποία δεν υπόκειται σε κανένα τύπο, ακόμη και όταν αφορά την παραχώρηση χρήσης ακινήτου και μπορεί να συνάγεται και σιωπηρώς από πράξεις των συμβαλλομένων και, ανάλογα με το περιεχόμενο της σύμβασης, τη φύση της συγκεκριμένης χρήσης και γενικώς των περιστάσεων, η παροχή του χρήστη συνίσταται συνήθως σε πράξη αυτού και ειδικότερα, στην παράδοση του πράγματος, δηλαδή της φυσικής εξουσίας επ' αυτού, αλλά δεν αποκλείεται να συνίσταται και σε παράλειψη ή ανοχή του χρήστη (ΑΠ 407/2009, ΑΠ 672/2005).

14. Το χρησιδάνειο έχει ως κύριο περιεχόμενο, την εκ μέρους του χρήστη παραχώρηση της χρήσης κινητού ή ακινήτου πράγματος χωρίς αντάλλαγμα στον χρησάμενο, ο οποίος υποχρεούται να αποδώσει το πράγμα στον χρήστη μετά τη λήξη της σύμβασης, που μπορεί να συναφθεί είτε για αόριστο, είτε για ορισμένο χρόνο (ΑΠ 130/1994, Ελλ.Δ/νη 36 (1995) σελ. 1142), καθοριζόμενο, είτε με συμφωνία μεταξύ των συμβαλλομένων, είτε από το σκοπό του χρησιδανείου, όπως

αυτός συνομολογήθηκε. Εάν το χρησιδάνειο συμφωνήθηκε να είναι ορισμένου χρόνου, η σύμβαση λήγει με την πάροδο αυτού, εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία και ο χρήστης δικαιούται να αναζητήσει το πράγμα οποτεδήποτε (Εφ. Λαρ. 241/2014). Εάν η σύμβαση χρησιδανείου είναι αορίστου χρόνου, η σύμβαση λήγει αυτοδικαίως (άρθρο 816 ΑΚ) αφότου ο χρησάμενος έκανε χρήση του πράγματος ή όταν παρέλθει ο χρόνος κατά τον οποίο μπορούσε να κάνει χρήση. Εκτός των ανωτέρω περιπτώσεων, κατά τη διάταξη του άρθρου 817 ΑΚ, μπορεί ο χρήστης να αναζητήσει το πράγμα οποτεδήποτε, με άτυπη και απρόθεσμη καταγγελία, δηλαδή καταγγελία που επιφέρει αμέσως την λύση της σύμβασης, και δεν γεννά υποχρέωση του χρήστη να αποζημιώσει τον χρησάμενο, (ΤρΕφΛαρ 200/2017, Γεωργιάδης, Ενοχικό Δίκαιο, ειδικό μέρος, τόμος Ι, εκδ. 2004, σελ. 570).

16. Από το διδόμενο από την ερωτώσα Υπηρεσία ιστορικό, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αρ. πρωτ. 625610/16-11-2023 έγγραφό της, προκύπτει ότι το Κέντρο Υγείας (πρώην ΠΕΔΥ) Ερμούπολης της 2^{ης} Δ.Υ.ΠΕ. Πειραιώς και Αιγαίου στεγαζόταν στο ακίνητο επί της οδού Νικηφόρου Μανδηλαρά αρ. 1 στην Ερμούπολη Σύρου, ιδιοκτησίας του e-ΕΦΚΑ, με δωρεάν παραχώρηση χρήσης τμήματος του ακινήτου αυτού, βάσει του άρθρου 21 παρ. 6 του ν. 4238/2014, ενώ στο υπόλοιπο τμήμα (με ποσοστό χρήσης 36%) στεγαζόταν η Τοπική Διεύθυνση Α' Κυκλάδων του e-ΕΦΚΑ. Για την παραχώρηση αυτή δεν συνάφθηκε έγγραφη συμφωνία μεταξύ του e-ΕΦΚΑ και της 2^{ης} Δ.Υ.ΠΕ.

17. Όπως προκύπτει από την αιτιολογική έκθεση του ν. 4238/2014, με τις διατάξεις αυτού επιχειρήθηκε η αναδιοργάνωση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.), με γενικό σκοπό της μεταρρύθμισης που επιχειρεί ο νόμος αυτός, τη δημιουργία ενός καθολικού και ολοκληρωμένου συστήματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, υπό τη Διοίκηση των Υγειονομικών Περιφερειών, με στόχο την ποιότητα, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη. Ειδικότερος στόχος της νομοθετικής αυτής μεταρρύθμισης είναι, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, μεταξύ άλλων, η ανάπτυξη του Πρωτοβάθμιου Εθνικού Δικτύου Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.), ενός ενιαίου συστήματος Π.Φ.Υ. στην Χώρα, μέσω της ενοποίησης των δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και του Ε.Σ.Υ., με στόχο τη διασφάλιση μιας επαρκούς, αποτελεσματικής και αποδοτικής δέσμης υπηρεσιών υγείας για όλο τον πληθυσμό, την αποτροπή του κατακερματισμού του συστήματος Π.Φ.Υ. και κατά συνέπεια τη βελτίωση του συντονισμού του και τη διασφάλιση της ορθολογικότερης διαχείρισης

των δομών Π.Φ.Υ., του ανθρώπινου δυναμικού (ιατρικό προσωπικό, μαιευτές, επισκέπτες υγείας, νοσηλευτές, φυσικοθεραπευτές κ.ά.) και των τεχνολογικών και λοιπών πόρων. Σύμφωνα, δε, με το άρθρο 2 του ως άνω νόμου, τα Κέντρα Υγείας της Χώρας, με τις αποκεντρωμένες μονάδες τους (Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία, Περιφερειακά Ιατρεία, Ειδικά Περιφερειακά Ιατρεία), μεταφέρονται και εντάσσονται στην οργανωτική δομή των οικείων Διοικήσεων Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.ΠΕ.) και αποτελούν, εφεξής, αποκεντρωμένες οργανικές μονάδες τους.

Στα πλαίσια αυτά προβλέφθηκε με το άρθρο 21 παρ. 6 του ν. 4238/2014 η άνευ ανταλλάγματος παραχώρηση προς χρήση στις οικείες Διοικήσεις Υγειονομικών Περιφερειών των ακινήτων του τ. Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ., και ήδη ε-Ε.Φ.Κ.Α., στα οποία στεγάζονται ή συστεγάζονται Υγειονομικές Υπηρεσίες, Μονάδες Υγείας και λοιπές υπηρεσίες του Ιδρύματος, καθώς και ο μηχανολογικός, μηχανογραφικός και λοιπός εξοπλισμός, ο οποίος χρησιμοποιείται για την οργάνωση και παροχή υπηρεσιών υγείας, ενώ προβλέφθηκε και ότι οι Διοικήσεις Υγειονομικών Περιφερειών αναλαμβάνουν, κατ' αναλογία της χρήσης, την υποχρέωση πληρωμής των αναλογούντων φόρων, τελών, λογαριασμών κοινής ωφέλειας, εξόδων συντήρησης, καθώς και των αναλογούντων εξόδων για τυχόν απαιτούμενη λειτουργική αναβάθμιση.

18. Η νομοθετική πρόβλεψη για την παραχώρηση άνευ ανταλλάγματος των ακινήτων του τέως ΙΚΑ-ΕΤΑΜ στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και στις Δ.Υ.ΠΕ. με τους ν. 3984/2011 και 4238/2014, αντίστοιχα, έγινε προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα στέγασης των Υπηρεσιών των νομικών αυτών προσώπων, καθώς και των αποκεντρωμένων μονάδων αυτών, ύστερα από τη σύσταση και λειτουργία τους.

Με την έκδοση του ν. 4387/2016, με τον οποίο συστάθηκε ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) και ήδη ε-ΕΦΚΑ, εντάχθηκε σε αυτόν αυτοδίκαια, δυνάμει του άρθρου 51, η πλειονότητα των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, μεταξύ των οποίων και το τέως ΙΚΑ - ΕΤΑΜ. Από το συνδυασμό, δε, των διατάξεων των άρθρων 53 και 70 του ν. 4387/2016 προκύπτει ότι το σύνολο του ενεργητικού και του παθητικού των εντασσόμενων στον ε-ΕΦΚΑ φορέων, καθώς και η κυριότητα της κινητής και ακίνητης περιουσίας αυτών, περιέρχεται αυτοδίκαια στον ε-ΕΦΚΑ.

19. Η δυνάμει της διάταξης της παραγράφου 6 του άρθρου 21 του ν. 4238/2014 γενόμενη παραχώρηση άνευ ανταλλάγματος στις οικείες Δ.Υ.ΠΕ., της χρήσης των ακινήτων του τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, τα οποία έχουν πλέον περιέλθει στον e-ΕΦΚΑ, συνιστά εκ του νόμου παραχώρηση, υποχρεωτική και δεσμευτική για τον ΕΦΚΑ, η οποία δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως σύμβαση, είτε τυπική είτε άτυπη, χρησιδανείου, διότι ελλείπουν τα χαρακτηριστικά της σύμβασης και κυρίως η ελεύθερη δήλωση της βούλησης του συμβαλλόμενου και η αποδοχή αυτής από τον αντισυμβαλλόμενο. Επίσης, δεν συνιστά σύμβαση χρησιδανείου η παραχώρηση αυτή, διότι στο χρησιδάνειο ο χρήστης δεν πρέπει να προβαίνει στην παραχώρηση επειδή έχει υποχρέωση προς τούτο (βλ. Ι. Ρόκα στον Γεωργιάδη - Σταθόπουλου, Ερμηνεία ΑΚ, άρθρο 810 ΑΚ, Πασσιά, ΕρμΑΚ 810, Αρ. 32). Έχει κριθεί, παραδείγματος χάριν, ότι δεν είναι χρησιδάνειο η παροχή από τους γονείς προφορικά οίκησης για χωριστή επαγγελματική αποκατάσταση του τέκνου, γιατί η παροχή αυτή βασίζεται σε υποχρέωση που απορρέει από τα άρθρο 1493 επ. του ΑΚ (ΕιρΘεσπρ 11/1967 ΕλλΔνη 8,454).

20. Η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 4238/2014 εξακολουθεί να τυγχάνει εφαρμογής και στην περίπτωση, όπως εν προκειμένω, κατά την οποία οι υγειονομικές υπηρεσίες των Δ.Υ.ΠΕ. έχουν αποχωρήσει προσωρινά και πάντως ακούσια από το κτήριο ιδιοκτησίας του e-ΕΦΚΑ, λόγω προβλήματος που διαπιστώθηκε στη στατική επάρκειά του, συνεπεία του οποίου κρίθηκε αυτό μη ασφαλές, μέχρι την ανακατασκευή του, και τούτο ανεξαρτήτως εάν για τη στέγασή τους έχουν ήδη προβεί σε σύναψη σύμβασης μίσθωσης άλλου χώρου.

21. Βάσει της ανωτέρω διάταξης, ο e-ΕΦΚΑ υποχρεούται να παραχωρήσει προς χρήση χωρίς αντάλλαγμα και να θέσει στη διάθεση της 2^{ης} Δ.Υ.ΠΕ. στο νέο κτήριο που θα προκύψει μετά την ανακατασκευή – ανακαίνιση του αρχικού, αντίστοιχους χώρους με εκείνους που κατελάμβανε το Κέντρο Υγείας Ερμούπολης στο αρχικό κτήριο στο οποίο στεγαζόταν, καθώς η διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 21 του ν. 4238/2014 παραμένει σε ισχύ και τυγχάνει εφαρμογής, εκτός εάν και μέχρις ότου, η 2^η Δ.Υ.ΠΕ. δηλώσει ότι δεν επιθυμεί πλέον τη στέγασή της στο νέο κτήριο ιδιοκτησίας του e-ΕΦΚΑ. Η δήλωση αυτή πρέπει να αναζητηθεί εγκαίρως, και πάντως πριν την ανακαίνιση του κτηρίου, ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να επανασχεδιαστούν κάποιοι χώροι του (νέου αυτού) κτηρίου, ως ιατρεία, χωρίς τελικά η 2^η Δ.Υ.ΠΕ. να έχει την πρόθεση να επαναστεγάσει το Κέντρο Υγείας Ερμούπολης, στο κτήριο τούτο και να προκύψουν εξ αυτού του λόγου έξοδα του

Φορέα για την εκ νέου μετασκευή των χώρων αυτών, σε χώρους άλλης χρήσης (και εν προκειμένω χώρους γραφείων και αρχείων).

Κατόπιν τούτων, παρέλκει η απάντηση στα υποερωτήματα Β και Γ.

Απάντηση

Κατάκολουθίαν των προεκτεθέντων, επί των τεθέντων υποερωτημάτων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΣΤ΄ Τμήμα) γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής:

22. Επί του πρώτου υποερωτήματος ότι, μεταξύ του e-ΕΦΚΑ και της 2^{ης} Δ.Υ.ΠΕ. Πειραιώς και Αιγαίου, δεν έχει συναφθεί άτυπη σύμβαση χρησιδανείου, καθόσον, η υποχρέωση δωρεάν παραχώρησης, στα πλαίσια της διάταξης του άρθρου 21 παρ. 6 του ν. 4238/2014, του επίμαχου τμήματος του ακινήτου ιδιοκτησίας του e-ΕΦΚΑ στην 2^η Δ.Υ.ΠΕ Πειραιώς και Αιγαίου, για χρήση από τις δικές της υγειονομικές υπηρεσίες (εν προκειμένω το Κέντρο Υγείας Ερμούπολης Σύρου), είναι αυτοδίκαιη, υπό την έννοια ότι προκύπτει ευθέως από τη διάταξη αυτή και δεν στηρίζεται σε οιασδήποτε μορφής συμβατική σχέση.

Δεδομένης της απάντησης στο πρώτο υποερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο και στο τρίτο υποερώτημα.

Ως προς το τέταρτο υποερώτημα: Ο e-ΕΦΚΑ υποχρεούται να θέσει στη διάθεση της 2^{ης} Δ.Υ.ΠΕ. τους αντίστοιχους χώρους, στους οποίους στεγαζόταν το Κέντρο Υγείας Ερμούπολης Σύρου πριν την μεταστέγασή του λόγω της ανακατασκευής του κτηρίου.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 09 – 02- 2024

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Χαράλαμπος Μπρισκόλας
Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Ευδοκία Σαφαρή
Πάρεδρος ΝΣΚ